

Ecologische beoordeling Wet natuurbescherming

*Toetsing Wet natuurbescherming t.b.v.
een uitbreiding van een bedrijvengebouw aan de Wartensterdyk 4
en sloop van twee schuren aan de Wartensterdyk 6 te Wergea.*

Ecologische beoordeling Wet natuurbescherming

*Toetsing Wet natuurbescherming t.b.v. een uitbreiding van een
bedrijfsgebouw aan de Wartensterdyk 4 en sloop van twee schuren
aan de Wartensterdyk 6 te Wergea.*

Wergea, juni 2023

In opdracht van:

Johan Meinderts

Wartensterdyk 4

9005 XS Wergea

Tel.: 06 - 51 632 557

Email: johan@meinderts.nl

Uitvoering:

Successie Natuurzaken

Ds. v.d. Veenweg 5A

9264 TA Earnewald

Tel.: 06-22600985

Email: info@successienatuurzaken.nl

Contactpersoon:

Dhr. Nico Minnema

Auteur en veldwerkzaamheden (25 april en 7 juni 2023):

Dhr. Meino Zondervan

meino.zondervan@gmail.com

Gecontroleerd door:

Dhr. Jan Brandt Wiersma (Successie Natuurzaken)

Omslagfoto: Impressie van plangebied 1, noordzijde. Inzet: Plangebied 2 schuur, zuidoost.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Gebied- en planbeschrijving	5
2. Onderzoeksmethodiek	9
3. Algemene verbodsbepaling Wet natuurbescherming (Wnb)	9
4. Toetsing gebiedsbescherming	9
4.1 Natura 2000	9
4.2 Natuurnetwerk Nederland	10
4.3 Provinciaal beschermde gebieden	10
5. Toetsing soortenbescherming	11
5.1 Flora	11
5.2 Zoogdieren	11
5.2.1 - Waterspitsmuis	11
5.2.2 - Otter	12
5.2.3 - Vleermuizen	13
5.3 Broedvogels	16
5.3.1 - Jaarrond beschermde nesten	16
5.3.2 - Niet jaarrond beschermde nesten	17
5.4 Amfibieën en reptielen	19
5.5 Vissen	19
5.6 Ongewervelden	19
6. Houtopstanden	19
7. Samenvatting en conclusie flora en fauna quickscan	20
8. Literatuurlijst	21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Landbouwmecanisatiebedrijf Meinderts Wergea, aan de Wartensterdyk 2 te Wergea, is van doel het bedrijvencomplex te verbouwen en aan de zuidzijde uit te breiden. Daarnaast bestaat het planvoornemen uit het slopen van drie gebouwen bij de (bedrijfs)woonboerderij aan de zuidoostzijde. Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. In opdracht van Johan Meinderts heeft Adviesbureau Interra aan Successie Natuurzaken gevraagd een ecologische beoordeling uit te voeren om duidelijkheid te verschaffen of het geplande planvoornemen al dan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming.

De toetsing bestaat uit een onderzoek gebaseerd op het onderdeel soortbescherming. Hierbij ligt de focus op beschermde flora en fauna waarvan redelijkerwijze kan worden verwacht dat deze voor kunnen komen in het plangebied. Aangaande aanwezige beschermde soorten wordt verder ingegaan op mogelijk negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten. Tevens wordt er inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde natuurgebieden (waaronder Natura-2000 en EHS/NNN-gebieden) in de omgeving en houtopstanden. De voorliggende rapportage weergeeft de resultaten en het advies op basis van het uitgevoerde onderzoek.

Figuur 1. Locatie van plangebied 1 (rode omlijning) en plangebied 2 (gele omlijning). Bron: Googlemaps.

1.2 Doel

Het doel van deze ecologische beoordeling is inzicht verschaffen van de mate waarin het planvoornemen van invloed is op de natuurwaarden van het plangebied en zijn "directe omgeving". Deze kennis is de basis voor de aanbeveling over eventueel te nemen vervolgstappen om overtredingen onder de Wet natuurbescherming te voorkomen.

De ecologisch toetsing schept, voor zover mogelijk, duidelijkheid over de volgende vraagstellingen:

1. Komen er binnen invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling, onder de Wet natuurbescherming, beschermde soorten voor?

2. Bevinden zich binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling beschermde natuurgebieden?
3. Wat zijn de mogelijke effecten, zowel tijdens als na realisatie van het plan, op de eventueel aanwezige beschermde soorten en natuurgebieden?
4. Middels welke vervolgstappen kunnen bij de realisatie van het plan eventuele overtredingen onder de Wet natuurbescherming vermeden, dan wel verzacht worden?

Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en, indien noodzakelijk, aanvullend onderzoek. Voor het eventuele aanvullende inventarisatieonderzoek werkt Successie Natuurzaken volgens de daarvoor lenende protocollen die door Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn opgesteld en/of volgens de kennisdocumenten van Bijl2. Wanneer negatieve effecten op beschermde soorten en/of -gebieden te verwachten zijn is ontheffing en compensatie mogelijk vereist.

1.3 Gebied- en planbeschrijving

Het planvoornemen is op te delen in twee plangebieden. Deze bevinden zich in provincie Fryslân en vallen onder gemeente Leeuwarden. Gelegen te Wergea ligt het bedrijventerrein aan de Wartensterdyk 2 en de woonboerderij aan de Wartensterdyk 6.

Plangebied 1 betreft het bedrijventerrein. Deze staat op perceel WRGo4-C-1895 volgens de Kadastrale kaart en heeft een oppervlakte van 3.745 m². Het plangebied beslaat tevens de percelen 751, 845, 846 en 193, totaal circa 21.477 m². Het bedrijvengedouw is deels opgebouwd uit damwanden en uit spouwmuren. Twee delen van het hoofdgebouw aan de westzijde hebben puntdaken met asbesthoudende golfplaten. De twee delen aan de oostzijde hebben lessenaarsdaken met stalen (damwand)profielen. Met name aan de westzijde staan landbouwmachines op het bedrijventerrein. Aan de zuidwestzijde staat een losse unit die dienstdoet als spuitcabine en opslag, dit gebouw is opgebouwd uit damwanden met een betonfundering. Het dak is van stalen profielen. Direct aan de oostzijde van het spuitcabine-gebouw staat een hokje welke eveneens uit damwanden bestaat. Aan de noordoostzijde van het bedrijventerrein is een bedrijfswoning gesitueerd in eigendom van familie Meinderts. Direct aan de zuidzijde loopt een watergang met daarachter graspercelen, nog een watergang en aan de zuidoostzijde een woonboerderij in eigendom van familie Meinderts. Aan de zuidwestzijde staat een bedrijfswoning van de burens. Aan de westzijde bevindt zich het bedrijventerrein van een autogarage (*figuur 2-8*).

Planvoornemen plangebied 1 is het bedrijvencomplex uit te breiden naar het zuiden waarbij twee sloten worden gedempt en nieuwe watergangen worden aangelegd rondom het bedrijventerrein inclusief groenvoorziening. De bedrijfswoning blijft onaangetast. Aan de noordzijde worden delen van het hoofdgebouw gesloopt waardoor aan de voorzijde meer ruimte ontstaat. Ook het spuitcabine-gebouw wordt gesloopt (*figuur 9*).

Figuur 2. Plangebied 1, noordzijde.

Plangebied 1

Figuur 3. De achterzijde van het hoofdpand, zuid- en westzijde.

Figuur 4. Binnenzijde werkplaats bedrijfsgebouw.

Figuur 5. Spuitcabine-gebouw.

Figuur 6. Watergang aan de zuidzijde en bedrijfswoning bureu.

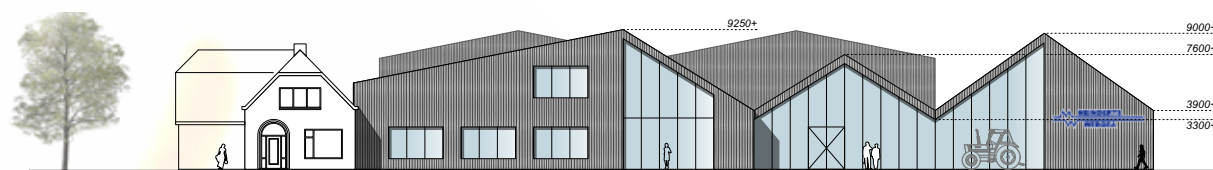
Figuur 7. Bedrijfswoning aan de noordoostzijde.

Figuur 8. Plangebied aan de zuidzijde waar de uitbreiding, nieuwe watergang en groenvoorziening is voorgenomen.

Figuur 9. Tekening nieuwe situatie.

Figuur 10. Bouwtekening nieuwe situatie, noordzijde.

Plangebied 2 betreft twee schuren, een klein bijgebouw en een deel van het erf bij de woonboerderij van familie Meiderts aan de zuidoostzijde van plangebied 1. Deze staat op perceel WRGo4-C-194 en 2182 en heeft een oppervlakte van 6890 m². Op het erf liggen betonplaten en aan de oostzijde een oude mestbak van betonnen panelen buiten gebruik. De beide schuren zijn opgebouwd van damwandprofielen, enkelsteens muren en daken van asbesthoudende golfplaten. Het kleine bijgebouw is in verval en opgebouwd van enkelsteens muren en een dak van damwandprofiel. De noordelijke schuur is nog in gebruik als opslag en bevat enkele paardenboxen. De zuidoostelijke schuur is eveneens in gebruik als jongveestal. De woonboerderij blijft onaangetast (figuur 11 - 15).

Planvoornemen plangebied 2 betreft het slopen van de beide schuren, het kleine bijgebouw en het opknappen van het erf waarbij betonplaten worden verwijderd.

Plangebied 2

Figuur 11. Links te slopen noorderlijk gelegen schuur, rechts de woonboerderij.

Figuur 12. Zuidoostelijk gelegen te slopen schuur.

Figuur 13. Klein bijgebouw op de sloophominatie, west.

Figuur 14a en b. Schuur, noord en zuidoost.

Figuur 15a. Te ruimen betonplaten. 15b. Inkijk schuur, zuidoost.

2. Onderzoeksmethodiek

In opdracht van de initiatiefnemer heeft Successie Natuurzaken middels een ecologische beoordeling het planvoornemen getoetst aan de Wet natuurbescherming en overige gebiedsbescherming. De toetsing bestaat uit twee onderdelen: een deskresearch en een veldbezoek. Middels een deskresearch wordt er onderzoek gedaan naar mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Tevens wordt duidelijk of het planvoornemen al dan niet binnen de invloedssfeer van een beschermd natuurgebieden vallen. Middels een veldbezoek aan het bedrijventerrein op 25 april en de woonboerderij op 7 juni 2023 is via een visuele inspectie een inschatting gemaakt of de plangebieden en directe omgeving geschikt leefgebied zijn voor beschermde soorten en of de mogelijke effecten van het planvoornemen, negatief uit kunnen pakken op het leefgebied van deze soort(en).

3. Algemene verbodsbepaling Wet natuurbescherming (Wnb)

De ecologische wet en regelgeving is in de Wet natuurbescherming (Wnb) in grote lijnen onderverdeeld in soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden. De wet is gericht op het ontwikkelen en beheren van natuur om de biologische diversiteit te behouden en te herstellen. Tevens heeft het als doel om de cultuurhistorische en maatschappelijke functies van natuur in stand te houden (Ministerie van Economische Zaken, 2017).

4. Toetsing gebiedsbescherming

Beschermde gebieden zijn op te delen in Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en provinciaal beschermde gebieden als ganzenrust en -slaapgebieden en weidevogelkans en -compensatiegebieden.

4.1 Natura 2000

Het plangebied valt buiten Natura 2000-gebied. Negatieve effecten door externe werking door trillingen, geluid en oppervlakte verlies zijn gezien de grote afstand (± 3 kilometer) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Alde Feanen) grotendeels uit te sluiten (*figuur 1*).

Figuur 11. Ligging plangebied (rode ster) t.o.v. Natura 2000-gebied. Bron: kaartenkijldoos

Meervleermuis

De meervleermuis foerageert binnen de grenzen van Natura 2000-gebieden en heeft zijn verblijfplaatsen daarbuiten. Binnen de Wet natuurbescherming zijn de verblijfplaatsen en vliegroutes van deze soort ook buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden beschermd. Eventuele effecten op de meervleermuis worden behandeld in “paragraaf 6.1.1 Vleermuizen” tezamen met de overige voorkomende vleermuizen in de omgeving van het plangebied.

Stikstofdepositie

Projecten waarbij stikstofuitstoot wordt verwacht, worden getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000. Enkele instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied ‘Alde Feanen’ zijn gevoelig voor stikstofdepositie.

Het planvoornemen betreft verbouwen/uitbreiden van een bedrijvencomplex en sloop van een drietal schuren bij de woonboerderij. Na realisatie wordt er een geringe toename in verkeersaantrekkende werking verwacht op het bedrijventerrein. Gezien de relatief grote afstand tot stikstofgevoelige gebieden wordt op voorhand verwacht dat effect rondom stikstofdepositie, met betrekking tot de sloop-/realisatie fase en verkeersaantrekkende werking, niet aan de orde is. Echter wordt aangeraden om de gemeente Leeuwarden te informeren of er al dan niet een stikstofberekening aangeleverd dient te worden.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Een ingreep op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) moet worden getoetst op de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarbij gaat het om de uitwisselingsmogelijkheden van het NNN (verbindende functie), de natuurlijke eenheid, aaneengesloten functie en om de kwaliteit van het NNN en het leefgebied van soorten. Het plangebied valt buiten de begrenzing van het NNN (*figuur 12*). Negatief effect op NNN is niet aan de orde.

Figuur 12. Weidevogelkansgebieden (zwart geacceerd) en weidevogelcompensatiegebied (blauw) t.o.v. de plangebieden (rode sterren). Bron: kaartenkijkdoo provincie Fryslân.

4.3 Provinciaal beschermde gebieden

Het plangebied is niet aangewezen als ganzenrust- en foerageergebied of weidevogelkerngebied. Wel is het gebied onderdeel van een weidevogelkansgebied. Buiten de invloedssfeer van het plangebied ligt ten noordwesten (± 1 km) een weidevogelcompensatiegebied (*figuur 12 - Kaartenkijkdoo provincie Fryslân*).

Bij de sloop van de drietal schuren bij de woonboerderij wordt geen verstoring verwacht omdat het een kleine ingreep betreft op het erf waarbij meer ruimtelijkheid ontstaat. Bij de uitbreiding van het bedrijventerrein worden twee watergangen en de graspercelen 193 en 846, aangetast t.b.v. een uitbreiding van bebouwing en groenvoorziening in de vorm van boombeplanting. Daardoor vervalt een deel van het weidevogelskansgebied als geschikt gebied. Er wordt geen verstoring verwacht omdat het een relatief kleine verandering betreft in een groot weidevogelgebied aan de rand van een dorp. Daarnaast wordt dit deel intensief beheerd en is het plangebied gelegen tussen een bedrijventerrein, een woonboerderij en een bedrijfswoning. Weidevogelsoorten als de Kievit en Tureluur worden niet verwacht vanwege de korte verstoringsafstand en ontbreken van weidsheid (bebouwing). Soorten als de Scholekster en Graspieper zijn daarentegen wel te verwachten. Op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDF) en het veldbezoek zijn in het plangebied en directe omgeving geen weidevogels aangetroffen. Het wordt aangeraden om hierover contact op te nemen met bevoegd gezag om eventuele vervolgstappen te bespreken.

5. Toetsing soortenbescherming

Vanuit de Wnb is de soortbescherming verdeeld in de drie categorieën: vogels, overige Europees beschermde soorten en andere nationaal beschermde soorten. Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Europees beschermde soorten genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten. Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Europees beschermde soorten. Naast de beschermde soorten dient men de 'Zorgplicht' in acht te houden. Dit houdt in dat ongeacht of dier- en plantensoorten beschermd zijn, eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de instandhouding van de soort(en) en zijn habitat (Ministerie van Economische Zaken, dec. 2016).

Het planvoornemen richt zich op de sloop van een drietal gebouwen bij de woonboerderij en de verbouw en uitbreiding van het bedrijvencomplex waarbij zuidelijk gelegen graspercelen met twee watergangen worden aangetast. De soortentoetsing is gericht op beschermde gebouwbewonende soorten waarvan de verblijfplaats en/of nest (jaarrond) beschermd is en soorten die gebruik maken van de directe omgeving van het plangebied. Daarnaast is getoetst of er mogelijk aanwezige beschermde soorten, binnen de invloedssfeer van het planvoornemen, al dan niet hinder kunnen ondervinden van het plan.

5.1 Flora

Er zijn tijdens het veldbezoek geen wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen. Aangetroffen flora zijn o.a. grassoorten, klaver, kruipende boterbloem, madelief en paardenbloem. Op basis van de verspreidingsgegevens en het ter plaatse aanwezige habitat (intensief beheerd grasland) wordt er geen beschermde flora binnen het plangebied verwacht. Overtreding van een verbodsbepaling binnen de Wnb op het onderdeel flora is daarmee uitgesloten.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Waterspitsmuis

De waterspitsmuis verkiest gewoonlijk waterrijke biotopen met een rijke water- en oevervegetatie (wat een belangrijke bescherming biedt tegen predators) en structuurrijke, zacht glooiende oevers langs helder, onvervuild, niet te voedselrijk water. Verblijfplaatsen bevinden zich doorgaans naast water, met ingangen zowel boven als onder water. Nesten kunnen ook in graspollen, holle boomstammen en andere holtes aangetroffen worden (waarneming.nl). De waterdiepte lijkt niet echt belangrijk en varieert van

minder dan 25 cm tot meer dan 2 m. Bij grotere waterdiepten foerageert ze waarschijnlijk wel vooral in de ondiepe gedeelten langs de randen van het waterlichaam, waar de stroming minder sterk is en dus minder energie nodig is om te duiken naar prooien. De waterbreedte blijkt eveneens onbelangrijk, van minder dan 1 m tot meer dan 10 m (Natuurpunt, 2009).

In 2013 is een uitgebreid aanvullend muizenonderzoek uitgevoerd (Van der Heijden 2014). Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat de soort relatief algemeen voorkomt in het zuidelijk gelegen Natura 2000-gebied, de Alde Feanen (3 km), langs allerlei soorten watergangen. Waarnemingen in de Alde Feanen zijn bekend (NDFP). De vaste voortplantings- en rustplaatsen van de waterspitsmuis zijn beschermd. Namelijk, de soort is niet opgenomen op de lijst van provinciale vrijgestelde soorten.

Direct ten zuiden van het plangebied lopen twee watergangen, die gedempt worden in het planvoornemen. De twee watergangen ogen als zijnde niet geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis. Enkele delen hebben zacht glooiende oevers met slechts overhangend gras. Daarnaast betreffen het 'typische boerensloten' met weinig onderwater flora en fauna. Op basis van verspreidingsgegevens en bovengenoemde redenen zijn negatieve effecten op deze soort uitgesloten.

5.2.2 Otter

De otter heeft een groot leefgebied waarbinnen hij zich migreert (doorgaans 's nachts) en komt voor rondom het plangebied (Bron: NDFP). Verblijfplaatsen van de otter zijn jaarrond beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn er geen wissels, potentiële verblijfplaatsen of andere aanwijzingen van aanwezigheid van de otter aangetroffen. De otter is zeer mobiel en kan daardoor (indien nodig) tijdelijk uitwijken naar geschikt gebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Gezien het geringe voorkomen in de ruime omgeving en de aard van de werkzaamheden, is het niet de verwachting dat de otter verstoord zal worden. Daarmee is er geen sprake van een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wet natuurbescherming.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

De steenmarter maakt doorgaans gebruik van bebouwing in het buitengebied. In de noordelijke schuur van **plangebied 2** werden uitwerpselen en prooiresten gevonden die mogelijk duiden op de aanwezigheid van een steenmarter (*figuur 13 en 14*). Wanneer er buiten het broedseizoen wordt gewerkt, wordt tevens voorkomen dat er een verblijfplaats met jongen van de steenmarter verstoord zou kunnen worden. Op die manier wordt voldaan aan de Zorgplicht. In en direct rondom de plangebieden komen naar alle waarschijnlijkheid verschillende algemeen voorkomende soorten voor. Dit zijn onder andere mol, haas, huisspitsmuis, bosspitsmuis spec., bosmuis of rosse woelmuis. Bij het voornemen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Fryslân automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is. Wel geldt voor deze soorten de Zorgplicht.

Figuur 13 en 14. Vermoedelijke prooiresten (meerkoet en eendenei) van de steenmarter in de noordelijke schuur van plangebied 2.

5.2.3 Vleermuizen

Alle 20 vleermuissoorten in Nederland zijn beschermd in de Wet natuurbescherming. Hierbij gaat het om de bescherming van verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageergebieden. Tijdens het veldbezoek (25 april en 7 juni 2023) is de nadruk gelegd op de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen van de gebouwbewonende vleermuissoorten, de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Van deze gebouwbewonende vleermuizen wordt aangenomen dat ze voorkomen in de ruime omgeving van het plangebied. Er zijn geen vleermuizen en vleermuisssporen waargenomen tijdens het veldbezoek.

Verblijfplaatsen plangebied 1

Bij de inspectie is geconstateerd dat het hoofdpand meerdere invliegmogelijkheden herbergt in de vorm van open stootvoegen op verschillende hoogtes, ventilatiegaten in de spouwmuur en gaten in houtbetimmering aan de onderzijde van de gevel, welke mogelijk toegang bieden tot potentieel geschikte verblijfplaatsen inpandig in de vorm van ruimtes in spouwmuren (*figuur 15*). Het gebouw is in gebruik waardoor er mogelijk een geschikt microklimaat heerst, geen grote temperatuurverschillen en een, naar alle waarschijnlijkheid, warme spouw. Deze bevindingen maakt het gebouw geschikt als kraam-, zomer-, paar en (massa)winterverblijfplaats voor de eerdergenoemde gebouwbewonende soorten. Op basis van de bevindingen is nader onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen vereist.

Figuur 15. Invliegopeningen vleermuizen in hoofdpand.

In de directe omgeving bevinden zich meerdere gebouwen met daken waar invliegmogelijkheden aanwezig zijn welke mogelijk toegang bieden naar potentieel geschikte verblijfplaatsen van de eerdergenoemde vleermuizen (*figuur 16*). Lichtverstrooiing naar de gebouwen kan effect hebben op de functie van mogelijke verblijfplaatsen. Het is daarom van belang lichtverstrooiing richting de omliggende gebouwen te voorkomen.

Figuur 16. Invliegopeningen vleermuizen (en huismus) in bedrijfswoning aan de noordoostzijde.

Verblijfplaatsen plangebied 2

De beide schuren en het kleine bijgebouw zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het kleine bijgebouw is laag met enkelsteens muurtjes en een dak van damwandprofiel. Daarnaast is het in verval waardoor het een tochtig geheel vormt. De beide schuren hebben eveneens enkelsteens muren. De noordelijke schuur heeft deels een binnenmuur maar brokkelt af en ligt open en bloot. De schuur is een tochtig geheel door het open karakter van het gebouw. De beide schuren hebben golfplaten daken. Er bevinden zich binnen plangebied 2 geen potentiële verblijfplaatsen welke door vleermuizen gebruikt kunnen worden.

De woonboerderij blijft onaangetast in het planvoornemen. Het dak van het schuurgedeelte heeft golfplaten. Het woongedeelte aan de zuidzijde heeft dakpannen met nok- en hoekvorsten waar invliegmogelijkheden aanwezig zijn (*figuur 17*). Deze bieden mogelijk toegang naar potentieel geschikte verblijfplaatsen van de gebouwbewonende vleermuissoorten, de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Lichtverstrooiing naar het woongedeelte van de boerderij kan effect hebben op de functie van mogelijke verblijfplaatsen. Het is daarom van belang lichtverstrooiing richting het dak van het woongedeelte te voorkomen.

Figuur 17. Invliegopeningen vleermuizen (rode pijlen) in het dak van het woondeel van de boerderij.

Vliegroute plangebied 1

Direct ten zuiden van het plangebied lopen twee watergangen, die gedempt worden in het planvoornemen. Er komt een nieuwe bredere watergang rondom het bedrijventerrein aan de zuidzijde. De twee huidige watergangen kunnen gebruikt worden door de watervleermuis en meervleermuis, als vliegroute (*figuur 6 en 8*). De watergangen betreffen geen essentiële vliegroute aangezien er rondom het plangebied meerdere dergelijke en bredere watergangen (zoals de Foundering ten zuidwesten van het plangebied) met verbinding naar omliggend gebied, bevinden.

Rondom het plangebied lopen diverse watergangen die gebruikt kunnen worden als (essentiële) vliegroute door de watervleermuis. Het zijn soorten die zeer gevoelig zijn voor licht. Lichtverstrooiing naar de watergangen kan effect hebben op de functie van de vliegroute. Ook de lijnvormige stratelementen aan de noordzijde kunnen door vleermuizen worden gebruikt om te navigeren (*figuur 18*). Het is daarom van belang lichtverstrooiing richting de watergangen en de lijnvormige stratelementen te voorkomen.

Figuur 18. Lijnvormige stratelementen aan de noordzijde.

Vliegroute plangebied 2

Direct ten zuiden en oosten van het plangebied lopen watergangen die gebruikt kunnen worden als (essentiële) vliegroute door de watervleermuis en de oostelijk gelegen bredere watergang eveneens door de meervleermuis. Het zijn soorten die zeer gevoelig zijn voor licht. Lichtverstrooiing naar de watergangen kan effect hebben op de functie van de vliegroute. Ook de lijnvormige landschapselementen aan de zuidzijde kunnen door vleermuizen worden gebruikt om te navigeren (*figuur 19*).

Figuur 19. Watergang en lijnvormige landschapselementen aan de zuid(oost)zijde.

Foerageergebied plangebied 1

Direct ten zuiden van het plangebied lopen twee watergangen, die gedempt worden in het planvoornemen. De twee watergangen kunnen gebruikt worden door de watervleermuis als foerageergebied. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied. In de vorm van een nieuwe bredere watergang en groenvoorziening blijft eventueel foerageergebied intact.

Foerageergebied plangebied 2

Direct ten zuiden en oosten van het plangebied lopen watergangen die gebruikt kunnen worden als foerageergebied door de watervleermuis en de oostelijk gelegen bredere watergang eveneens door de meervleermuis. Het zijn soorten die zeer gevoelig zijn voor licht. Men dient om deze redenen in het kader van de Zorgplicht een toename van verlichting rondom het plangebied zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende vleermuizen te voorkomen.

De open structuur rondom de plangebieden, met weinig luwte, kan verder door de laatvlieger worden gebruikt als foerageergebied. In de omgeving van de plangebieden bevinden zich bomen en bosschages welke prima kunnen dienen als foerageergebied voor soorten als de ruige- en gewone dwergvleermuis. Men dient om deze redenen in het kader van de Zorgplicht een toename van verlichting rondom de plangebieden zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende vleermuizen te voorkomen.

5.3 Broedvogels

5.3.1 Jaarrond beschermde nesten

Huismus

Huismussen zijn zeer honkvast en hebben een actieradius van hooguit enkele honderden meters. Ze blijven het gehele jaar op dezelfde plek. De huismus hecht grote waarde aan korte bomen en struweel in zijn broedgebied. Door het verdwijnen van geschikt habitat en broedmogelijkheden is er een enorme achteruitgang van de huismusstand. Het nest wordt elk jaar opnieuw gebruikt. Om deze redenen zijn nesten van huismussen jaarrond beschermd.

Bij de inspectie van **plangebied 1** zijn huismussen binnen een straal van 100 meter van het plangebied gezien en gehoord. Huismussen broeden bij voorkeur onder dak- en nokpannen. Het bedrijvencomplex heeft geen dakpannen maar asbesthoudende golfplaten en damwandprofielen. Lage bomen, struweel en haagbeuk in de directe omgeving zijn aanwezig. Verblijfplaatsen van huismussen worden verwacht in de bedrijfswoningen direct aan de noordoostzijde van het plangebied en aan de zuidwestzijde (*figuur 6, 7, 14 en 15*). Dit gebouw blijft onaangetast. Het bedrijvencomplex zelf is ongeschikt. Op basis van bovenstaande factoren kan met zekerheid de aanwezigheid van de huismus worden uitgesloten in het bedrijvencomplex.

Bij de inspectie van **plangebied 2** zijn (in broedtijd) geen huismussen binnen een straal van 100 meter van het plangebied gezien en gehoord. Huismussen broeden bij voorkeur onder dak- en nokpannen. De twee schuren hebben geen dakpannen maar asbesthoudende golfplaten en op enkele plaatsen damwandprofielen. Aan de binnenzijden van de schuren zijn wel nestgelegenheden op stalen balken onder de golfplaten. Echter in de directe omgeving ontbreken dekking en foerageermogelijkheden in de vorm van bomen en bosschage. De combinatie van bovengenoemde constatering maakt dat het met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is uitgesloten dat jaarrondbeschermden nesten van de huismus worden aangetast in plangebied 2.

Gierzwaluw

Van de gierzwaluw (nest jaarrond beschermd) is bekend dat deze in de wijde omgeving van de plangebieden voorkomen. De gierzwaluw broedt doorgaans in een kolonie onder dakpannen, of in een gat of spleet in de muur waarbij een minimale uitvlieghoogte van 3 meter vereist is (liefst hoger dan 5 meter) zonder storende factoren als bomen of schuurtjes in de aan- of uitvliegbaan. Bij de inspectie van de plangebieden is geconstateerd dat het habitat ongeschikt is voor de gierzwaluw wegens het ontbreken van nestgelegenheid. Gierzwaluwen broeden bij voorkeur onder dak- en nokpannen. Het bedrijvencomplex en de schuren in de plangebieden hebben geen dakpandak maar asbesthoudende golfplaten en damwandprofielen en kan de gierzwaluw met zekerheid worden uitgesloten.

Kerkuil

De kerkuil is zeer honkvast. Hij blijft het hele jaar en zijn hele leven in de buurt van zijn leefgebied, als hij dat eenmaal heeft gekozen. Kerkuilen broeden inpandig en kunnen het nest het gehele jaar door gebruiken. Om deze redenen zijn nesten van kerkuilen jaarrond beschermd. De winterverblijfplek is vaak wel een andere plaats dan de voortplantingsplek maar wel binnen zijn territorium. Gelet is op sporen van ontlasting, braakballen of beweging van kerkuilen.

Bij de inspectie van **plangebied 1** is geconstateerd dat het habitat ongeschikt is voor de kerkuil wegens het ontbreken van nestgelegenheid. Aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest van de kerkuil kan met zekerheid worden uitgesloten.

Bij de inspectie van **plangebied 2** is eveneens geconstateerd dat het habitat ongeschikt is voor de kerkuil wegens het ontbreken van nestgelegenheid in de beide schuren en het kleine bijgebouw. In het schuurgedeelte van de boerderij zijn wel sporen van aanwezigheid van de kerkuil aangetroffen in de vorm van krietstrepes en braakballen (*figuur 20*). Het uilenbord van de boerderij is aan de noordzijde open. De boerderij blijft onaangetast in het planvoornemen waarmee een verblijfplaats of eventuele nestplaats van kerkuil niet wordt aangetast.

Figuur 20. Braakballen in het schuurgedeelte van de woonboerderij. Inzet: krietstrepes.

5.3.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Naast jaarrond beschermde nesten kunnen er tijdens het broedseizoen (grofweg 1 mrt. t/m aug.) broedvogels in het te slopen pand en achterliggend uitbreidingsgebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Het betreft o.a. de houtduif, witte kwikstaart, koolmees en wilde eend. In **plangebied 1** zijn houtduif (nestbouw), witte kwikstaart (territoriaal gedrag), koolmees (nestbouw in een laadwagen), wilde eend en meerkoet waargenomen tijdens de inspectie (*figuur 21 en 22*).

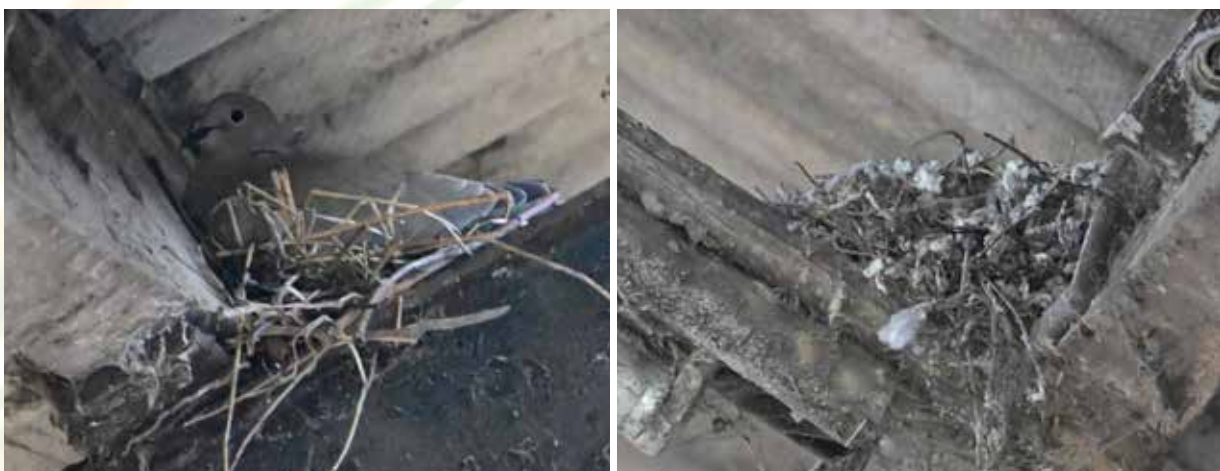

Figuur 21. Nestbouw koolmees (inzet) in laadwagen op het bedrijventerrein aan de westzijde.

Figuur 22. Nestbouw houtduif (inzet) in spuitcabine-gebouw op het bedrijventerrein aan de zuidwestzijde.

In **plangebied 2** werden twee nesten van Turkse tortelduiven in de zuidoostelijke jongveestal aange-
troffen (*figuur 23 en 24*). Daarnaast is in de noordelijke schuur een nest van de boerenzwaluw aange-
troffen. Voor soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, dient men rekening te houden met
het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlij-
ke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat.

Figuur 23 en 24. Nesten in de zuidoostelijke (jongveestal) schuur.

5.4 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen in het plangebied. In de directe omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde amfibieën (heikikker) en reptielen (ringslang, levendbarende hagedis) bekend (bron: NDFF). Beschermde amfibieën en reptielen worden op basis van de verspreidingsgegevens en plaatselijke habitat niet verwacht in het plangebied. Het terrein is geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende amfibieën (b.v. bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander). Voor deze soorten geldt de Zorgplicht. Indien rekening wordt gehouden met de Zorgplicht (denk aan werken in één richting), is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.5 Vissen

De grote modderkruiper is de enige beschermde vissoort die in de omgeving (Alde Feanen, bron: NDFF) voorkomt. Deze soort kan rondom de Alde Feanen voorkomen in geïsoleerde sloten met een dikke sliblaag. Echter zijn de te dempen sloten relatief breed en worden intensief beheerd. Het voorkomen van de grote modderkruiper kan met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden uitgesloten.

5.6 Ongewervelden

In en rond de planlocatie komen geen wettelijk beschermde ongewervelden voor. Dit wordt geconcludeerd op basis van de verspreidingsgegevens en het ontbreken van kritische habitats in de directe omgeving. Voor beschermde libellen ontbreken kritische habitats als verlandende waterlopen met waardplanten als bijvoorbeeld de krabbenscheer. Overtreding van een verbodsbepaling binnen de wnb op het onderdeel ongewervelden is daarmee uitgesloten.

6. Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het planvoornemen wordt een rij van zes knotwilgen gekapt (*figuur 6*). Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

7. Samenvatting en conclusie flora en fauna quickscan

Landbouwmechanisatiebedrijf Meinderts Wergea, aan de Wartensterdyk 2 te Wergea, is van doel het bedrijvencomplex te verbouwen en aan de zuidzijde uit te breiden. Daarnaast het slopen van drie gebouwen bij de (bedrijfs)woonboerderij aan de zuidoostzijde. Men heeft de wens rond maart/april 2024 te starten met de werkzaamheden met een doorlooptijd van circa twee jaar. In het kader van de vergunningsaanvraag heeft Successie Natuurzaken een ecologische toetsing uitgevoerd om duidelijkheid te verschaffen of de geplande werkzaamheden al dan niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming.

Het planvoornemen heeft door bijvoorbeeld trillingen, geluid en oppervlakte verlies geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Gezien de relatief grote afstand tot stikstofgevoelige gebieden wordt op voorhand verwacht dat effect rondom stikstofdepositie, met betrekking tot de sloop-/realisatie fase, niet aan de orde is. Echter wordt aangeraden om de gemeente Leeuwarden te informeren of er al dan niet een stikstofberekening aangeleverd dient te worden. Het planvoornemen heeft geen negatief effect op overige beschermde gebieden onder de Wet natuurbescherming. Het gebied is onderdeel van een weidevogelkansgebied. Het wordt aangeraden om hierover contact op te nemen met bevoegd gezag om eventuele vervolgstappen te bespreken. Er is geen sprake van een meld en/of herplantingsplicht omtrent houtopstanden.

Er bevinden zich meerdere invliegmogelijkheden in het hoofdgebouw van het bedrijventerrein (plangebied 1) in de vorm van open stootvoegen, ventilatiegaten en gaten in houtgevelbetimmering, welke mogelijk toegang bieden tot potentieel geschikte verblijfplaatsen in spouwmuren van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. De aanwezigheid van diverse invliegmogelijkheden maken dat kraam, winter, zomer- en paarverblijfplaatsen van eerdergenoemde vleermuizen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Nader onderzoek kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen uitsluiten dan wel bevestigen. Daarnaast kunnen lijnvormige landschapselementen en luwte plaatsen rondom de plangebieden worden gebruikt als foerageergebied en vliegroute. Om deze reden dient men lichtverstrooiing rondom de plangebieden te voorkomen om verstoring van verblijfplaatsen, vliegroutes en foeragerende vleermuizen te voorkomen.

Op basis van de ter plaatse aanwezige omstandigheden en verspreidingsgegevens wordt niet verwacht dat het planvoornemen tot een overtreding van een verbodsbepaling zal leiden omtrent beschermde ongewervelden, vissen, amfibieën, reptielen en flora.

Tijdens het broedseizoen (grofweg 1 mrt. t/m aug.) kunnen broedvogels in het bedrijvencomplex en achterliggend uitbreidingsgebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Voor deze soorten dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat. Daarom wordt het aangeraden om buiten het vogelbroedseizoen te werken.

Verder dient men tijdens de uitvoer van de werkzaamheden rekening te houden met de Zorgplicht (Artikel 1.11 wnb). De Zorgplicht geldt voor elke soort/individu in Nederland. Dit houdt in dat men tracht schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan door een werkwijze te hanteren waarbij dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop.

8. Literatuurlijst

Arcadis, feb. 2019. Mitigatiecatalogus Gebouwbewonende Soorten. (PDF) Beschikbaar op: https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/Mitigatiecatalogus_gebouwbewonende_soorten_Centrum_Veilig_Wonen.pdf

Ministerie van Economische Zaken, 2017. Wet natuurbescherming (16 december 2015). [Online] Beschikbaar op: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/wet-natuurbescherming-16-december-2015>

Stibbeblog, 2016. De Wet natuurbescherming: wanneer is sprake van een verstoring van een vogel die van wezenlijke invloed is?. [Online]

Beschikbaar op: <http://www.stibbeblog.nl/all-blog-posts/environment-and-planning/de-wet-natuurbescherming-wanneer-is-sprake-van-een-verstoring-van-een-vogel-die-van-wezenlijke-invloed-is/>

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c479140f89c88abddd3>
(Kaartenkijksdoos provincie Fryslân)

Vleermuis.net., 2019. Verblijfplaatsen. Beschikbaar op, Vleermuis.net: <http://www.vleermuis.net/vleermuizen-en-bescherming/verblijfplaatsen>

Lijst-beschermdesoorten-Wnb-NatuurInclusief 2022

<https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland/alde-feanen/alde-feanen-doelstelling>

Bijl12 rapporten:

Diverse soorten

Geraadpleegde websites:

ndff-ecogrid.nl

Waarnemingen.nl

Verspreidingsatlas.nl

Telmee.nl

Google.maps.nl

Zoogdiervereniging.nl